

gemeente
Zoetermeer

JAARVERSLAG 2020 - 2021

Leerplicht/RMC

VOORWOORD

Voor u ligt het Jaarverslag Leerplicht/RMC over het schooljaar 2020-2021. Hierin leest u wat we aan verzuim- en zorgmeldingen hebben ontvangen en met welk resultaat die afgehandeld zijn. Ook wordt verslag gedaan van de jongeren die voortijdig hun opleiding beëindigd hebben en of ze weer teruggekeerd zijn naar onderwijs of aan het werk zijn gegaan.

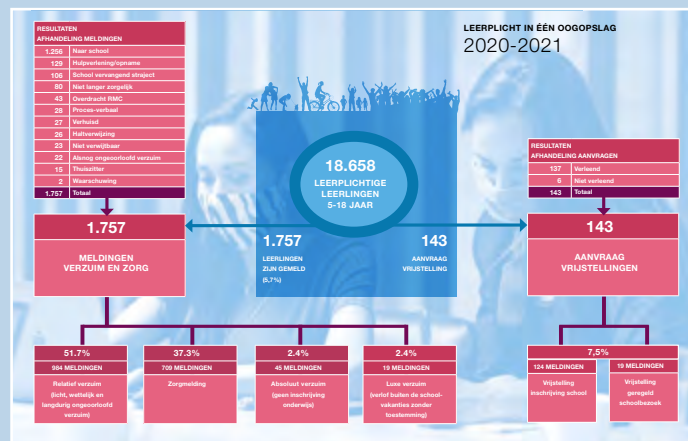
Het was een uitdagend schooljaar! Corona was niet zo tijdelijk als we gehoopt hadden en vroeg veel flexibiliteit en organisatietalent van iedereen. Scholen open en soms tijdelijk weer dicht, met en zonder mondkapjes, quarantaines en natuurlijk testen, testen, testen.... Inmiddels wordt het ook steeds duidelijker dat veel leerlingen hierdoor getroffen zijn. Daarbij gaat het niet alleen om leerachterstanden, maar ook om hun sociaal-emotionele ontwikkeling. Onderwijs is immers zoveel meer dan leren. We staan dan ook samen voor de grote uitdaging om, en met behulp van de extra middelen vanuit het Nationaal Programma Onderwijs, de opgelopen achterstanden in te halen. Met extra aandacht voor de kwetsbare leerlingen en gezinnen zodat de kloof niet verder toeneemt. Gelukkig hebben we in de afgelopen periode geleerd dan dingen ook anders kunnen als het moet. En het dus ook anders kan als we dat willen.

Jan Iedema
Wethouder Onderwijs

VOORWOORD 2

LEERPLICHT IN ÉÉN OOGOPSLAG 4

LEERPLICHT

AANTAL LEERPLICHTMELDINGEN IN 2020-2021 5

WAAR GINGEN DE MELDINGEN OVER? 5

HOE ZIJN DE MELDINGEN AFGEHANDELD? 6

WAT WAS HET RESULTAAT? 6

SPIJBELEN 7

WAAR KOMEN DE SPIJBELMELDINGEN VANDAAN? 7

PROTOCOL ZIEKTEVERZUIM ALS SIGNAAL 8

WAAR HADDEN DE VRIJSTELLINGEN BETREKKING OP? 9

ELK KIND EEN PASSENDE PLEK 10

THUISZITTERSPACT: 10

CIJFERS THUISZITTER (langdurig relatief verzuim) 10

BEROEPENFEEST 'ZOETERMEER ON STAGE' 11

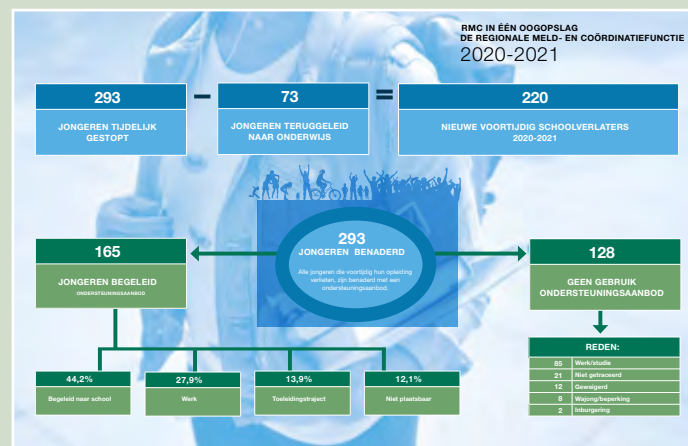
DE OVERSTAP 12

N0 SHOW-ACTIE 12

ONDERSTEUNINGSAANBOD 13

Contact met Leerplicht:
telefoon 079 - 346 9174 of
meldingenleerplicht@zoetermeer.nl

RMC IN ÉÉN OOGOPSLAG 13

RMC

DE REGIONALE MELD- EN COÖRDINATIEFUNCTIE 13

STARTKWALIFICATIE 14

HOEVEEL NIEUWE VOORTIJDIG SCHOOLVERLATERS 14

HADDEN WE? 14

WIE ZIJN DE UITVALLERS EN WAAR KOMEN ZE VANDAAN? 15

HOE WORDEN DE VOORTIJDIG SCHOOLVERLATERS 16

BEGELEID? 16

UITSTROOM VAN DE BEGELEIDE VOORTIJDIG 16

SCHOOLVERLATERS 2020-2021 16

BEGELEIDING OUDE VSV-ERS (65 jongeren) 17

PREVENTIE INZET RMC 17

bij verzuim 18+ (385 jongeren) en zorg (77 jongeren) 17

TOELEIDING ARBEIDSMARKT VOOR PRAKTIJKONDERWIJS

(PRO) EN SPECIAAL ONDERWIJS (VSO) 18

KETENAANPAK JONGE MOEDERS 19

BEGELEID WONEN JONGEREN (BWJ) 19

ZZoN: ALS ZORG STAGNEERT..... 20

Contact met RMC:
telefoon 079 - 346 9123 of
rmcmelding@zoetermeer.nl

LEERPLICHT IN ÉÉN OOGOPSLAG 2020-2021

RESULTATEN AFHANDELING MELDINGEN	
1.256	Naar school
129	Hulpverlening/opname
106	School vervangend traject
80	Niet langer zorgelijk
43	Overdracht RMC
28	Proces-verbaal
27	Verhuisd
26	Haltverwijzing
23	Niet verwijtbaar
22	Alsnog ongeoorloofd verzuim
15	Thuiszitter
2	Waarschuwing
1.757	Totaal

1.757

MELDINGEN VERZUIM EN ZORG

18.658
LEERPLICHTIGE LEERLINGEN
5-18 JAAR

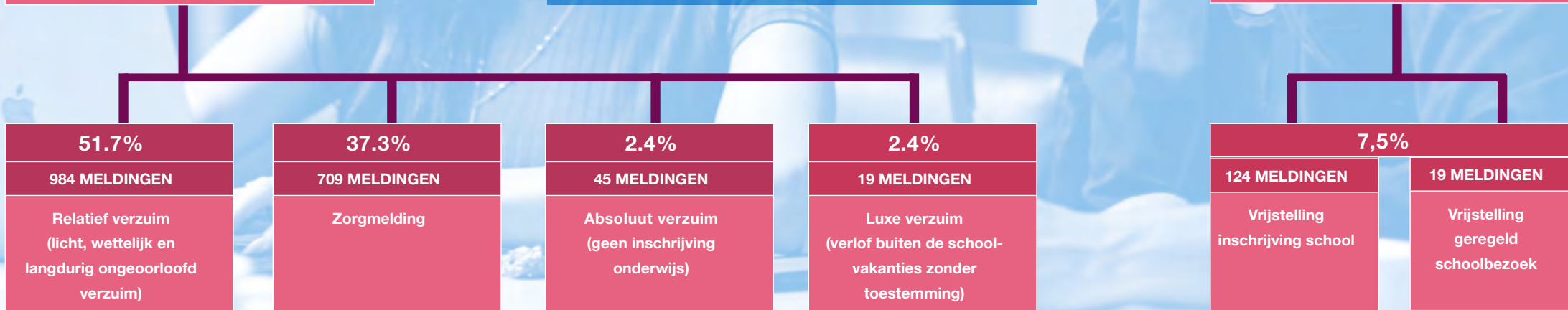
1.757
LEERLINGEN ZIJN GEMELD
(6,5%)

143
AANVRAAG VRIJSTELLING

RESULTATEN AFHANDELING AANVRAGEN	
137	Verleend
6	Niet verleend
143	Totaal

143

AANVRAAG VRIJSTELLINGEN

AANTAL LEERPLICHTMELDINGEN IN 2020-2021

Het aantal leerplichtigen in Zoetermeer in het schooljaar 2020-2021 bedroeg 18.685.

De leerplichtambtenaren ontvingen 1.757 meldingen verzuim en zorg van de scholen en deze meldingen hadden betrekking op 1.205 leerlingen. Een lichte stijging t.o.v. voorgaand schooljaar (respectievelijk 1.596 meldingen over 1.058 leerlingen).

Daarnaast ontvingen zij 143 aanvragen vrijstelling door ouders (t.o.v. 129 in het voorgaand schooljaar). De stijging is verklaarbaar omdat in het voorgaand schooljaar de meldingen met 20% gedaald waren door de tijdelijke opschorting van de leerplicht in verband met COVID-19.

WAAR GINGEN DE MELDINGEN OVER?

Absoluut verzuim

(geen inschrijving onderwijs)

Bij 95 leerlingen is onderzoek naar de schoolinschrijving verricht. Bij 45 leerlingen was er sprake van absoluut verzuim; 21 leerlingen zijn alsnog ingeschreven, 12 jongeren hebben vervangend traject gedaan, 3 jongeren hebben vrijstelling gekregen, 5 zijn overgedragen aan RMC en 2 zijn verhuisd.

Luxeverzuim (verlof buiten de school vakanties zonder toestemming)

Bij 19 kinderen (uit 11 gezinnen) kwam een melding over vermoedelijk luxeverzuim. Na onderzoek bleek dat bij 9 meldingen er geen sprake was van verwijtbaarheid. Er is 2 keer een waarschuwing aan ouders gegeven en in 8 zaken is een proces-verbaal opgemaakt.

Relatief verzuim (ongeoorloofd verzuim)

De meeste meldingen gaan over ongeoorloofd verzuim (51,7%). Bijna een derde hiervan ligt onder de wettelijke norm van 16 uur per 4 weken en is gemeld in het kader van preventie.

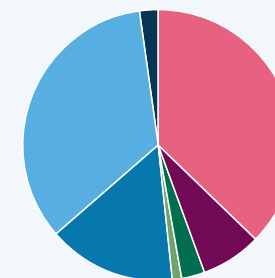
Zorgmeldingen hebben onder andere betrekking op schorsingen (75) en ziekteverzuim (72) of dreigend uitval door omstandigheden die niet verwijtbaar zijn zoals psychosociale problematiek (364).

Aanvraag vrijstelling van onderwijs

Vrijstelling is mogelijk op grond van bijzondere omstandigheden, psychische of lichamelijke beperking of een vervangend scholingstraject. De meeste aanvragen zijn voor een vervangend scholingstraject (44,5%) en hebben veelal betrekking op het laatste jaar van de kwalificatieplicht.

Grafiek 1 • VERDELING MELDINGEN NAAR SOORT VERZUIM, ZORG EN AANVRAAG VRIJSTELLING (1.900)

Totaal
1.900 meldingen

- **Zorgmelding**
709 meldingen
- **Aanvragen vrijstellingen**
143 meldingen
- **Absoluut verzuim**
45 meldingen
- **Luxe verzuim**
19 meldingen
- **Langdurig relatief verzuim (thuiszitters)**
37 meldingen
- **Relatief verzuim (wettelijk)**
652 meldingen
- **Relatief verzuim (licht)**
295 meldingen

WAT WAS HET RESULTAAT?

Het resultaat van de meeste leerplichtacties is dat de jongeren weer naar school gaan (71,4%) en het verzuim is beëindigd.

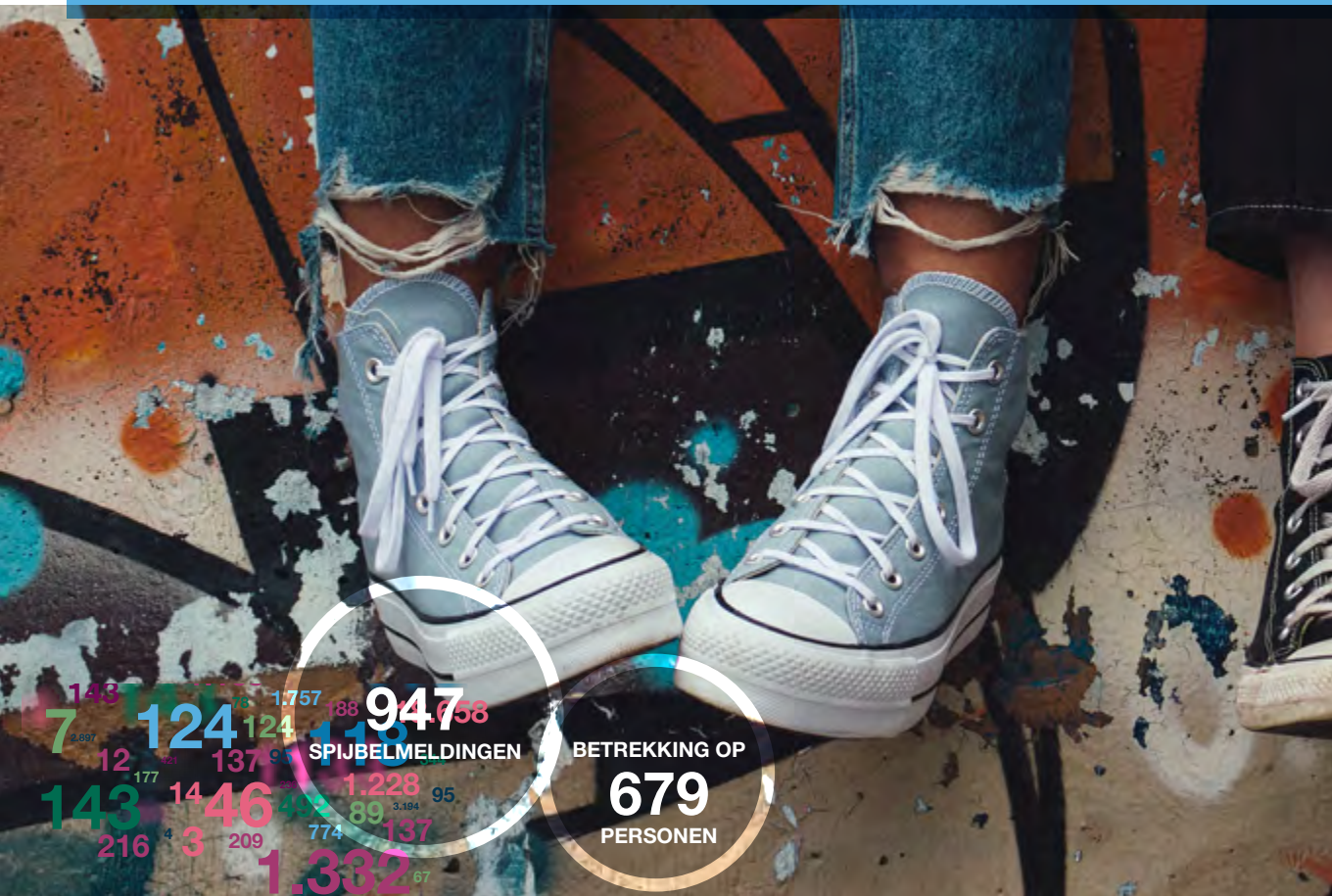
Tabel 1 • RESULTATEN VAN AFHANDELING MELDINGEN NAAR SOORT VERZUIMMELDING

HOE ZIJN DE MELDINGEN AFGEHANDELD?

Het team leerplicht, bestaande uit 5 leerplichtambtenaren, begeleidde leerplichtige jongeren en ouders op verschillende manieren:

- Het sturen van waarschuwingsbrief bij licht of eerst verzuim;
- Het oproepen van jongeren en ouders voor een gesprek op het gemeentehuis of school;
- Telefonisch contact met ouders en scholen;
- Het afleggen van huis- en schoolbezoeken;
- Uitvoeren van de domeincheck;
- Het opmaken van proces-verbaal, deelname aan overleg met de Officier van Justitie en de Raad voor Kinderbescherming en het optreden bij de zittingen van het kantongerecht;
- Toeleiden naar alternatieve scholingstrajecten als regulier onderwijs niet mogelijk of wenselijk is;
- Deelname aan de Zorgactieteams op de scholen;
- Doorverwijzen naar hulpverlening en deelname aan zorggesprekken;
- Voorlichtingsacties op scholen voor leerlingen en onderwijzend personeel.

	Absoluut verzuim	Relatief (licht) verzuim	Relatief (wettelijk) verzuim	Thuiszitten (langdurig) verzuim	Luxe verzuim	Zorg-melding	Totaal
Naar school	21	254	531	16	-	343	1.256
School vervangend traject	18	2	36	19	-	31	106
Niet verwijtbaar	-	5	9	-	9	-	23
Waarschuwing	-	-	-	-	2	-	2
Haltverwijzing	-	14	12	-	-	-	26
Proces-verbaal	-	-	20	-	8	-	28
Alsnog ongeoorloofd verzuim	-	-	-	1	-	21	22
Thuiszitter	-	3	1	-	-	11	15
Hulpverlening/opname	-	14	21	1	-	93	129
Niet langer zorgelijk	-	-	-	-	-	80	80
Verhuisd	2	2	9	-	-	14	27
Overdracht RMC	4	1	13	-	-	25	43
Totaal	45	295	653	38	19	709	1.757

Tabel 2 • HERKOMST SCHOLEN BIJ RELATIEF VERZUIM (SPIJBELEN)

	Relatief (licht)	Relatief (wettelijk)	Aantal	Totaal %
Basisonderwijs (BAO+SBO)	8	13	21	2,2%
Speciaal Onderwijs (SO)	5	0	5	0,5%
(Voortgezet) Speciaal Onderwijs (VSO)	4	10	14	1,5%
Praktijkonderwijs (PRO)	15	10	25	2,6%
Onderbouw VO	89	59	148	15,6%
VMBO	137	92	229	24,2%
HAVO	9	10	19	2,0%
VWO	16	6	22	2,3%
VAVO	0	8	8	0,8%
MBO niveau 1	2	102	104	11,0%
MBO niveau 2	4	124	128	13,5%
MBO niveau 3	1	26	27	2,9%
MBO niveau 4	5	186	191	20,2%
MBO niveau onbekend	0	6	6	0,6%
Totaal	295	652	947	100%

SPIJBELEN

Er waren 947 spijbeldingen (licht tot zwaar), die betrekking hadden op 679 personen (65 leerlingen meer dan voorgaand jaar). Hiervan hadden 486 leerlingen (72%) maar 1 verzuimmelding gedurende het gehele schooljaar.

Door de snelle preventieve acties vanuit de scholen en leerplicht bij licht en beginnend verzuim wordt het spijbelen ingeperkt. We zien wel dat door Corona, de (gedeeltelijke) lockdown en quarantaines de verzuimmeldingen nog achterblijven t.o.v. van de jaren voor Corona.

WAAR KOMEN DE SPIJBELMELDINGEN VANDAAN?

Binnen het voortgezet onderwijs heeft het vmbo het grootste aandeel in de meldingen (229). Met 456 meldingen ofwel 48,2% zijn de meeste spijbeldingen afkomstig van het mbo. Omdat de schooluitval op het mbo ook het grootst is, worden preventief huisbezoeken afgelegd bij het eerste verzuim. Dit wordt uitgevoerd door verzuimmedewerkers van het Mbo Rijnland en een ambulante jongerencoach en gefinancierd door de gemeente. De ouderbetrokkenheid is hiermee eveneens vergroot.

PROTOCOL ZIEKTEVERZUIM ALS SIGNAAL

De gemeente Zoetermeer laat jaarlijks circa 150 onderzoeken uitvoeren door de JGZ (schoolartsen). Dit onderzoek bij ziekteverzuim wordt, op verzoek van de school of leerplicht, uitgevoerd bij leerlingen die veel verzuimen wegens zorgwekkend of opvallend ziekteverzuim. Ouders worden hierbij betrokken. Nader onderzoek is nodig om de reden van het verzuim te achterhalen of de belastbaarheid te bepalen. Onderwijs, leerplicht en JGZ werken hierbij nauw samen. In het gesprek beoordeelt de jeugdarts of de leerling in staat is om onderwijs te volgen. Als dit gedeeltelijk het geval is, bespreekt de jeugdarts onder welke voorwaarden en wordt dit als advies teruggekoppeld naar de school.

Interventies door schoolartsen na onderzoek ziekteverzuim

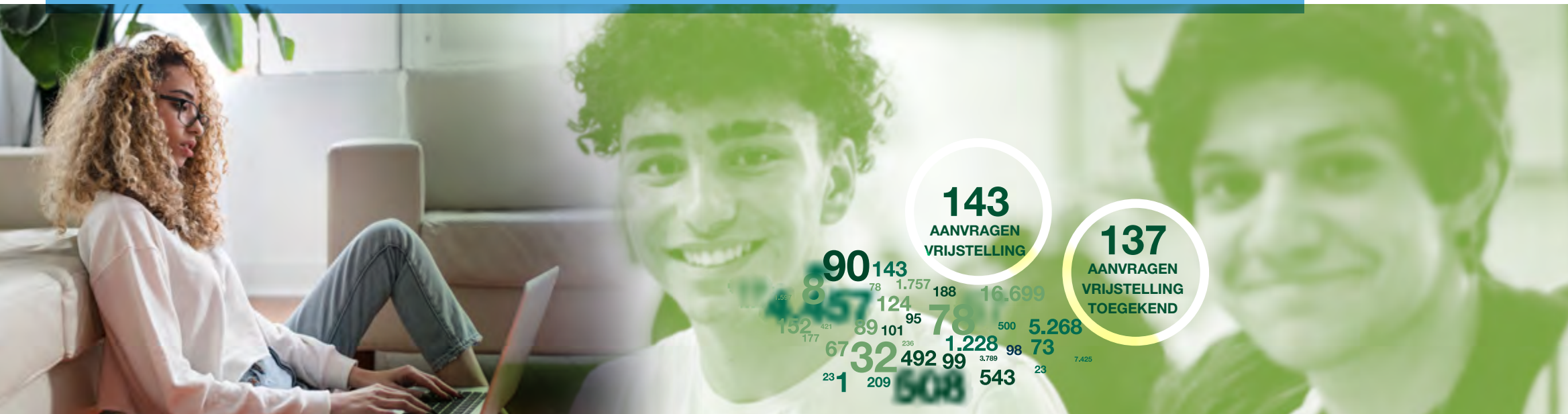
- Advies
- Anders
- Consultatie inlichtingen vragen
- Extra medisch onderzoek
- Verwijzing
- Voorlichting

In 2021 zijn 119 onderzoeken schoolbezoeken afgerond. De leerlingen die blijven verzuimen na positief advies en de leerlingen die niet bij de schoolarts verschijnen, worden samen met hun ouders opgeroepen door de leerplichtambtenaar.

In het schooljaar 2020-2021 is een aangescherpt protocol 'Ziekteverzuim als signaal' gelanceerd, waarbij nog eerder door de mentor contact gezocht wordt bij ziekteverzuim. Doel is om het ziekteverzuim en uitval te verminderen en het aantal onderzoeken ziekteverzuim te stabiliseren.

WAAR HADDEN DE VRIJSTELLINGEN BETREKKING OP?

In schooljaar 2020-2021 zijn 143 aanvragen vrijstelling door ouders ingediend. Hiervan zijn er 137 toegekend. De Leerplichtwet kent twee vormen van vrijstelling:

- vrijstelling van geregeld schoolbezoek
- vrijstelling van inschrijving bij een school

Bij 45 leerlingen is een volledige ontheffing (5a) afgegeven omdat na onderzoek is vastgesteld dat zij niet in staat zijn onderwijs te volgen en dat zorg of behandeling nodig is. Hieronder vallen ook de plaatsingen op een Kinderdienstencentrum (KDC). Bij 20 leerlingen is dit tot het einde van hun leerplicht (hiervan zaten 8 jongeren in hun laatste jaar leerplicht), 22 leerlingen hebben één of meerdere scholen van het speciaal onderwijs bezocht. Ook bij kinderen met een vrijstelling wordt zo veel mogelijk de integrale aanpak voortgezet om te kijken wat het ontwikkelperspectief is en of terugkeer in het onderwijs mogelijk is. Bij 4 kinderen is alsnog terugkeer naar (speciaal) onderwijs gerealiseerd.

Het komt soms voor dat ouders een beroep willen doen op ontheffing van de leerplicht omdat zij geen passend onderwijsaanbod accepteren en buiten het onderwijs een oplossing zoeken. Zij kunnen zich wenden tot de landelijke geschillencommissie passend onderwijs. Vanaf 2019 wordt door leerplicht een onafhankelijke arts ingeschakeld om te beoordelen of een kind niet in staat is onderwijs te volgen. In verband met het 4-ogen principe wordt ook het samenwerkingsverband passend onderwijs door de arts geraadpleegd.

Tabel 3 • AFHANDELING AANVRAGEN VRIJSTELLING

Vrijstelling van geregeld schoolbezoek

	grondslag	po	vo	mbo	totaal
Verleend 3a	aangepast schoolprogramma	-	-	-	0
Verleend 3b	toelating 15 jarige op mbo	-	9	3	12
Verleend 11	verlof bijzondere omstandigheden	-	2	2	4
Niet verleend 11	verlof bijzondere omstandigheden	3	-	-	3

Vrijstelling van inschrijving

	grondslag	po	vo	mbo	totaal
Verleend 5a	lichamelijk of psychisch niet in staat	29	16	1	45
Niet verleend 5a	lichamelijk of psychisch niet in staat	2	-	-	2
Verleend 5b	bezwaar op basis van levensovertuiging	1	-	-	1
Niet verleend 5c	bezwaar op basis van levensovertuiging	1	-	-	1
Verleend 5c	inschrijving bij school in buitenland	7	7	-	14
Verleend 15	vervangend leerwerktraject	-	24	37	61
Niet verleend 15	vervangend leerwerktraject	-	-	-	0

ELK KIND EEN PASSENDE PLEK

Een thuiszitter is een leerling die 4 weken of langer geen onderwijs volgt en die geen vrijstelling van de leerplicht heeft. Hoewel de term anders doet vermoeden, zitten de meeste thuiszitters niet letterlijk thuis maar volgen al naar gelang hun belastbaarheid een alternatief dagbesteding/scholingstraject of hulpverleningstraject. Met de invoering van het Passend Onderwijs zijn de samenwerkingsverbanden verantwoordelijk voor het terugdringen van thuiszitters door het bieden van passende ondersteuning. De gemeente sluit hierbij aan door de jeugdhulp dichterbij of in de school te organiseren.

Er vinden maandelijks thuiszitterstafels plaats in het po en vo met de voorzitters van de samenwerkingsverbanden, Jeugd en Gezinshulp, Jeugdbescherming West en Leerplicht om de voortgang te bewaken en waar nodig op te schalen.

THUISZITTERSPACT:

De gemeente Zoetermeer heeft zich gecommitteerd aan het landelijk thuiszitterspact. De gezamenlijke ambitie is dat er geen leerling langer dan drie maanden thuiszit zonder passend aanbod van onderwijs en/of jeugdhulp. In de afgelopen jaren is een daling gerealiseerd in de omvang en de duur van het thuiszitten door inzet van maatwerk.

CIJFERS THUISZITTERS (langdurig relatief verzuim)

In het schooljaar 2020-2021 waren er 37 jongeren in de leeftijd van 5-18 jaar (0,19% van het totaal aantal leerplichtigen) die 4 weken of langer geen regulier onderwijs volgden en geen vrijstelling hadden. Dit is een daling t.o.v. het jaar ervoor (resp. 0,28% /53 leerlingen). Bij 16 jongeren is de schoolgang gedeeltelijk of volledig hersteld.

Tabel 4 • UITSTROOM BIJ THUISZITTERS

	Aantal	%
Naar school	16	43,2
Niet opgelost	1	2,7
Onderwijszorgarrangement	8	21,6
Opname	1	2,7
Schoolvervangend traject	11	29,7
Totaal	37	100

BEROEPENFEEST 'ZOETERMEER ON STAGE'

Een goede opleidingskeuze voorkomt schooluitval en loopbaanoriëntatie is daarom van groot belang. De gemeente nam samen met het onderwijs en bedrijfsleven ook dit jaar deel aan Zoetermeer On Stage. Vanwege de coronamaatregelen kon een fysiek Beroepenfeest helaas niet plaatsvinden. Ter vervanging konden leerlingen via Digimatch toch persoonlijk contact leggen binnen het Zoetermeer On Stage beroepsnetwerk. Vooraf hadden zij al deelgenomen aan een training 'Junior Netwerking'. Zij leerden een motivatiebrief schrijven en werd er een eigen visitekaartje gemaakt. Dit werd met de deelnemende Zoetermeerse bedrijven gedeeld. Bij een match werd een afspraak gemaakt voor de Doe Dag waarbij alle leerlingen een dag konden meelopen op de werkvloer. Om op de hoogte te blijven van de laatste ontwikkelingen in het bedrijfsleven, hebben ook de docenten deelgenomen aan de bedrijfsbezoeken.

www.zoetermeeronstage.nl

'NEXT STEP'

Voor leerlingen van het speciaal- en praktijkonderwijs is de vervolgstap na school vanwege een beperking extra spannend. De gemeente organiseert samen met de betrokken scholen ook een beursvloer voor deze leerlingen en hun ouders. Ze kunnen kennis te maken met werkgevers, aanbieders van dagbesteding en organisaties die extra ondersteuning kunnen bieden. Voor de leerlingen valt er veel te zien en te doen om zo te ontdekken waar hun talenten liggen. De editie 2021 heeft helaas niet kunnen plaatsvinden in verband met Corona.

www.thenextstepzoetermeer.nl

**THE
NEXT
STEP**

DE OVERSTAP

Op het moment dat de eindexamenkandidaten van het Vmbo overstappen naar het Mbo lopen zij een groter risico op uitval. Zij behoren na het behalen van hun diploma niet langer tot het voortgezet onderwijs, maar zijn ook nog niet gestart op het vervolgonderwijs. In het preventieproject De Overstap werken de decanen van het voortgezet onderwijs, het onderwijs servicecentrum van het Mbo en het RMC samen om de groep eindexamenkandidaten te volgen bij hun overstap en bieden zij waar nodig ondersteuning. Er zijn er ook nadere afspraken gemaakt voor kwetsbare doelgroepen die meer zorg nodig hebben bij hun overstap naar het Mbo zoals het praktijkonderwijs, het speciaal onderwijs en het VAVO.

99,5% van de leerlingen heeft de overstap succesvol gemaakt. De gemeente heeft de ouders van 747 eindexamenkandidaten Vmbo aangeschreven met het verzoek om informatie te leveren over de vervolgonderwijs van hun kind. Op basis van de respons van de

ouders en de decanen zijn 24 leerlingen die een risico liepen om niet aangenomen te worden, door RMC in begeleiding genomen. Het ging hierbij om leerlingen die zich niet of te laat hadden aangemeld, afgewezen waren of nog geen leerbaan gevonden hadden.

De leerlingen die aan het begin van het schooljaar niet staan ingeschreven, worden overgedragen aan leerplicht. In 2021 zijn 4 leerlingen niet aan een vervolgonderwijs begonnen. Daarvan hebben 2 een schoolvervangend traject gedaan, is 1 jongere aan het werk gegaan, 1 wordt begeleid door hulpverlening, zij waren niet meer leerplichtig. Door Corona waren de mogelijkheden om te gaan werken beperkter, wat heeft geleid tot een nog hogere instroom onderwijs t.o.v. voorgaande jaren. Hiervan zijn 19 studenten na 3-6 maanden op het mbo alsnog uitgevallen en benaderd voor een begeleidingsaanbod.

Meer info: p.rog@zoetermeer.nl

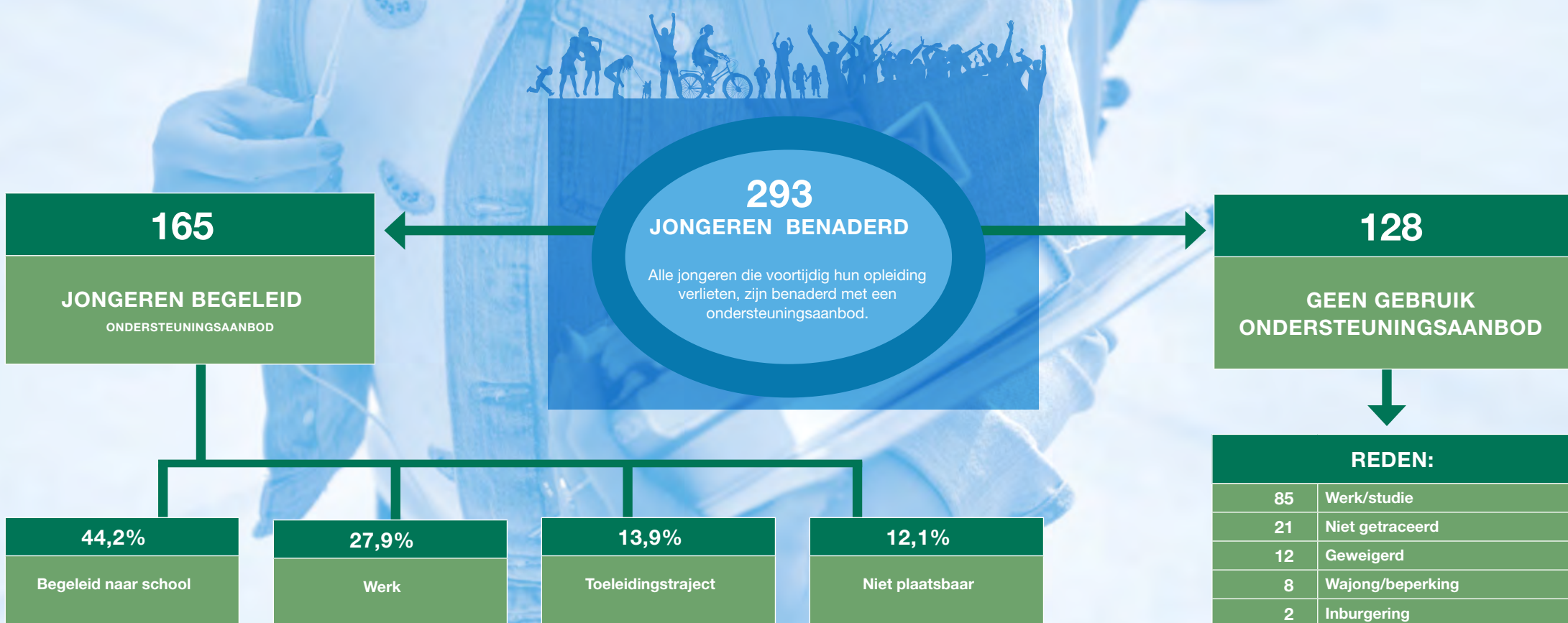
NO SHOW-ACTIE

Na de zomer voeren leerplichtambtenaren, casemanagers RMC en verzuimmedewerkers van het ROC ID College gezamenlijk de jaarlijkse controleactie uit in de klassen van het Mbo.

De NO SHOW actie wordt regionaal uitgevoerd en beoogt de volgende doelen:

- Controleren of studenten na de zomervakantie daadwerkelijk met hun (vervolg)opleiding gestart zijn.
- Traceren en ondersteunen van jongeren waarbij de aanmelding niet goed verlopen is zodat ze alsnog geplaatst worden.
- Docenten wijzen op het belang van goede verzuimregistratie en melding.
- Studenten op de hoogte brengen van de kwalificatieplicht en aanpak voortijdig schoolverlaten.
- Studenten bekendmaken met de ondersteuning op gebied van loopbaanbegeleiding en zorg.
- Afleggen van huisbezoeken aan jongeren die niet bereikbaar zijn.

RMC IN ÉÉN OOGOPSLAG DE REGIONALE MELD- EN COÖRDINATIEFUNCTIE 2020-2021

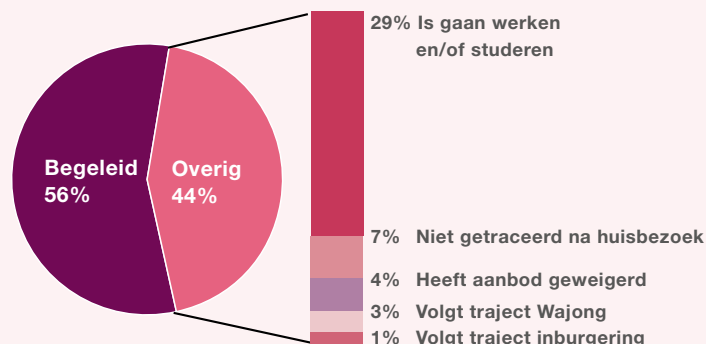
STARTKWALIFICATIE

Een voortijdig schoolverlater (vsv'er) is een leerling die het onderwijs verlaat zonder dat hij een startkwalificatie behaald heeft.

Een startkwalificatie is een diploma op minimaal mbo2-, havo- of vwo-niveau. Voortijdige schoolverlaters moeten het liefst zo snel mogelijk weer terug naar school zodat ze een goede opleiding krijgen die bijdraagt aan hun kansen op de arbeidsmarkt. De gemeente levert daar een belangrijke bijdrage aan. In de wet op de RMC staan de taken van de gemeente als volgt beschreven:

- De realisatie van een sluitende melding en registratie van voortijdig schoolverlaters;
- Zorg dragen voor doorverwijzing en herplaatsing van voortijdig schoolverlaters;
- Het tot stand brengen van samenwerking tussen alle belangrijke partijen die te maken hebben met deze jongeren en het onderhouden van dit netwerk.

Grafiek 2 • VERDELING VSV-ERS 2020/2021 NAAR BEGELEIDINGSAANBOD (293 vsv-ers)

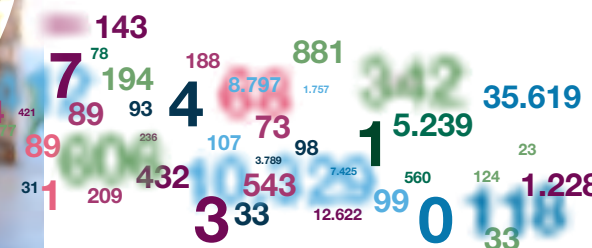

HOEVEEL NIEUWE VOORTIJDIG SCHOOLVERLATERS HADDEN WE?

Een jongere die in het verslagjaar zijn opleiding voortijdig beëindigd en niet weer ingeschreven staat op 1 oktober van het volgend schooljaar wordt geteld als nieuwe voortijdig schoolverlater. Gedurende het schooljaar 2020-2021 hebben 293 jongeren hun opleiding (tijdelijk) beëindigd, hiervan zijn 73 teruggeleid naar onderwijs en waren er dus 220 nieuwe voortijdig schoolverlaters. Dit is 2,27% van de doelgroep, wederom een daling t.o.v. voorgaand schooljaar (2,7%).

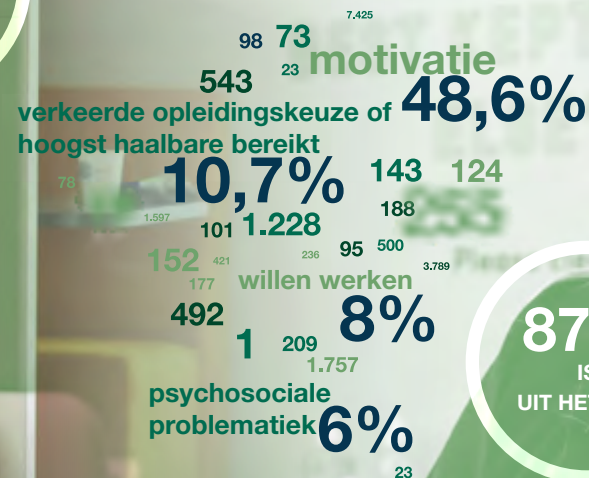
Dit jaarverslag rapporteert over alle jongeren die tussentijds zijn uitgevallen, de inspanningen die geleverd zijn en de resultaten. Het overgrote deel is ouder dan 18 jaar en valt niet onder de leerplicht of de kwalificatieplicht en begeleiding vindt plaats binnen een vrijwillig kader. Alle jongeren die voortijdig hun opleiding verlieten, zijn benaderd met een ondersteuningsaanbod (m.u.v. verhuisd). Er zijn 363 jongeren benaderd, waarvan 165 jongeren gebruik hebben gemaakt van de begeleiding.

De RMC heeft 165 nieuwe uitvallers begeleid naar school (44,2%), werk (27,9%) of toeleidingstraject (14.5%).

64%
IS
18 OF 19 JAAR

87%
IS
UIT HET MBO

WIE ZIJN DE UITVALLERS EN WAAR KOMEN ZE VANDAAN?

Er zijn verschillende redenen waarom leerlingen hun opleiding beëindigen. Het gaat om een gebrek aan motivatie (48,6%), verkeerde opleidingskeuze of hoogst haalbare bereikt (10,7%), ze willen werken (8%) of kampen met psychosociale problematiek (6%). Bij 0,9% van de uitvallers lukte het niet om een opleidingsplek te krijgen. Het grootste deel van de voortijdig schoolverlaters was 18 of 19 jaar oud (64%).

Als we kijken naar de school waar ze uitgevallen zijn dan valt 87% (255) uit het mbo.

Tabel 5 • ONDERWIJSACHTERGROND UITVALLERS, NAAR LEEFTIJD OP INGANGSDATUM

Onderwijsachtergrond	Leeftijd						Totaal
	17	18	19	20	21	22	
VMBO	-	9	2	-	-	-	11
HAVO/VWO	-	5	1	1	-	-	7
VAVO VMBO T	-	1	1	2	-	-	4
VAVO HAVO/VWO	-	3	3	1	1	-	8
MBO	1	98	57	37	38	24	255
School buitenland/onbekend	-	5	-	-	-	-	5
Anders	-	1	1	1	-	-	3
Totaal	1	122	65	42	39	24	293

HOE WORDEN DE VOORTIJDIG SCHOOLVERLATERS BEGELEID?

Wanneer de problematiek school overstijgend is of de jongere al is uitgevallen, wordt deze na melding door de leerplichtambtenaar of casemanager RMC uitgenodigd om te kijken wat er nodig is. Jongeren tot 18 jaar vallen onder de kwalificatieplicht en worden door de leerplichtambtenaar op een vervangend scholingstraject geplaatst als terugkeer naar school niet mogelijk is.

Bij jongeren van 18-23 jaar vindt de begeleiding op vrijwillige basis plaats. Er wordt altijd contact gezocht met de school van herkomst om zoveel mogelijk gezamenlijk het traject uit te stippelen. Begeleiding kan variëren van advies en bemiddeling naar school tot plaatsing op intensieve begeleidingstrajecten i.s.m. het onderwijs, hulpverlening of Binnenbaan. Als een jongere niet reageert en er verder geen school- of werkgegevens bekend zijn, brengt de casemanager een bezoek aan huis om de informatie op te halen en te kijken of degene toch hulp nodig heeft. Op deze manier probeert de RMC alle jongeren goed in beeld te houden.

De RMC maakt onderdeel uit van de Sluitende Aanpak Jongeren en kan gebruik maken van het re-integratieaanbod wanneer er sprake is van te grote afstand tot onderwijs en/of werk. Als de jongere inkomensondersteuning nodig heeft, wordt hij overgedragen naar klantmanager Werk, Zorg en Inkomen. Wanneer ondersteuning naar werk geboden is, wordt geschakeld met de Binnenbaan. De lijnen zijn kort en onderling wordt afgestemd wie de regie heeft op het traject van de jongere.

UITSTROOM VAN DE BEGELEIDE VOORTIJDIG SCHOOLVERLATERS 2020-2021

Aan het eind van ieder schooljaar wordt gecontroleerd waar de jongere naartoe gaat na het aangeboden traject. Bij 44,2% van de begeleide jongeren is terugkeer naar onderwijs gerealiseerd, 27,9% is aan het werk gegaan en 13,9% zat nog op een toeleidingstraject bij de RMC of een andere ketenpartner. Hoewel het streven is zoveel mogelijk jongeren naar onderwijs terug te leiden, ziet het Ministerie van OC&W uitstroom naar werk ook als een positieve herplaatsing van de voortijdige schoolverlater als dit het hoogst haalbare is. Door Corona zien we een afname in de uitstroom naar werk met 8% en een stijging van de instroom in onderwijs met 5% t.o.v. van voorgaand jaar.

Tabel 6 • UITSTROOM BEGELEIDE NIEUWE VSV-ERS 2020-2021

Uitstroom naar	Aantal	%
Onderwijs	73	44,3
MBO	53	35,1
VO/VSO	1	0,0
VAVO (MAVO/HAVO)	11	6,4
Startkwalificatie behaald	8	0,4
Werk regulier	46	27,9
Werk regulier	46	27,9
Toeleidingstrajecten	23	13,9
Nog in traject RMC	6	3,6
Reintegratie / WZI	9	5,5
Hulpverlening	8	4,9
Niet plaatsbaar	23	13,9
Geen motivatie	10	6,1
Verhuisd	8	4,8
Detentie	2	1,2
Onbekend	3	1,8
Totaal	165	100%

BEGELEIDING OUDE VSV-ERS (65 jongeren)

Behalve jongeren die in het verslagjaar uitvallen, begeleidt de RMC ook jongeren die al eerder het onderwijs hebben verlaten, de zogenaamde ‘oude’ voortijdig schoolverlaters. Het gaat bijvoorbeeld om voortijdig schoolverlaters, die nieuw in de stad zijn komen wonen of jongeren zonder startkwalificatie die zich melden bij het Werkplein. Soms bellen jongeren zelf weer op voor hulp en worden ze opnieuw begeleid. Er zijn 118 ‘oude’ voortijdig schoolverlaters benaderd, waarvan 62 begeleid gedurende het verslagjaar.

Uit de cijfers blijkt dat jongeren die langer het onderwijs verlaten hebben, moeilijker terug te leiden zijn naar onderwijs (25,8% t.o.v. 44,2%). Daarom ligt binnen de aanpak voortijdig schoolverlaten meer nadruk op preventieve melding en ondersteuning door RMC bij verzuim en dreigend uitval.

PREVENTIE INZET RMC bij verzuim 18+ (385 jongeren) en zorg (77 jongeren)

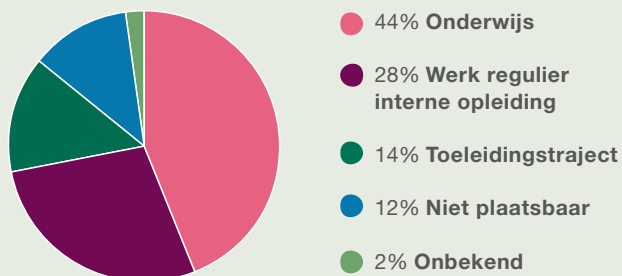
Om de aangescherpte doelstelling van het kabinet te behalen, moet de preventieve aanpak geoptimaliseerd worden. Daarom is de meldtermijn verzuim voor jongeren ouder dan 18 jaar gelijkgetrokken met de meldtermijn voor de leerplichtigen. Absentie wordt digitaal geregistreerd door de docent in de les en meteen doorgegeven aan de verzuimmedewerker. De regionale werkgroep verzuim doet verbetervoorstellen aan de hand van ingebrachte casuïstiek zodat succesvolle pilots verbreed kunnen worden naar alle Mbo-opleidingen in de regio.

De school is het eerstverantwoordelijk om uitval te voorkomen en ondersteuning te bieden. Er zijn 1052 meldingen verzuim 18+ via het digitale verzuimloket DUO gedaan. De meldingen hadden betrekking op 554 jongeren (t.o.v. 686 voorgaand schooljaar). Bij een eerste melding volgt meestal vanuit de RMC een schriftelijke reactie ter waarschuwing (284). Bij herhaald verzuim is door de RMC preventief met 385 jongeren contact gezocht na melding verzuim en dreigend uitval. Met deze jongeren wordt vroegtijdig gesproken zodat de juiste steun ingezet kan worden. Daarnaast zijn 77 jongeren begeleid met een zorgmelding (43% psychosociaal, 32% studie gerelateerd, 18% woonproblematiek). Bij 89,1% van de gemelde jongeren met verzuim of met zorg is schooluitval voorkomen door de gezamenlijke inspanningen.

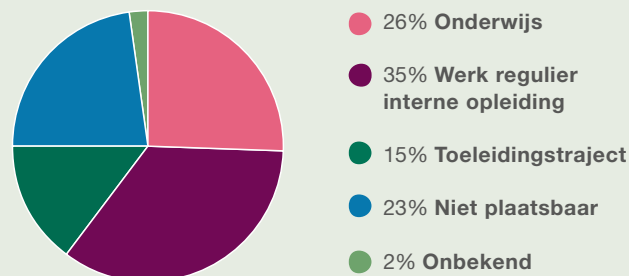

Grafiek 3 - UITSTROOM BEGELEIDE OUDE EN NIEUWE VSV-ERS 2020-2021

vsv-ers verslagjaar

oude vsv-ers

TOELEIDING ARBEIDSMARKT VOOR PRAKTIJKONDERWIJS (PRO) EN SPECIAAL ONDERWIJS (VSO)

De verantwoordelijkheid voor de doelgroep Arbeidsbeperkten (voorheen Wajong) is van het UWV overgegaan naar de gemeente. In het schooljaar 2018-2019 is een start gemaakt met een integrale aanpak voor de leerlingen die uitstromen van het praktijkonderwijs of het voortgezet speciaal onderwijs. Deze leerlingen krijgen een uitstroombestemming voor onderwijs, werk of een arbeidsmatige dagbesteding. Voor een goede aansluiting is de gemeente en de Binnenbaan gedurende het laatste schooljaar van de leerling al betrokken bij de besprekingen over de uitstroombestemmingen. Samen de leerling en ouders wordt gekeken welke ondersteuning (preventief) ingezet kan worden zodat de leerling een passende plek op de arbeidsmarkt krijgt en kan behouden. Er zijn afgelopen jaar 16 leerlingen bemiddeld naar een (beschermde) werkplek waarvan het merendeel met loonkostensubsidie.

16
LEERLINGEN
BEMIDDELD

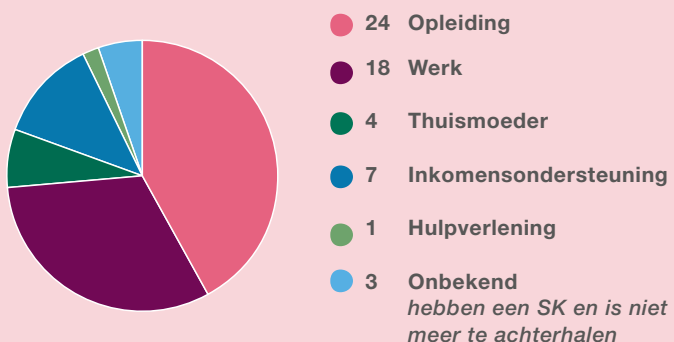
KETENAANPAK JONGE MOEDERS

Een jonge moeder is een vrouw die voor haar 20e jaar een kind heeft gekregen. In 2021 waren dat er 15. De RMC volgt de doelgroep tot 23 jaar. De daling van het aantal jonge moeders tot 23 jaar in de afgelopen jaren is het afgelopen jaar nog iets verder doorgezet. Er waren in Zoetermeer in totaal 57 jonge moeders in de leeftijd tot 23 jaar (het vorig schooljaar betrof dat 63). Er waren 2 jonge moeders onder de achttien jaar, het merendeel (42) is boven de twintig jaar. Er waren 26 jonge moeders die een studie volgden en 13 waren al in het bezit van een startkwalificatie.

Het JIP houdt in opdracht van de gemeente een spreekuur voor jonge moeders en zwangere meiden. Zij stappen makkelijker binnen bij deze laagdrempelige organisatie. De medewerker kijkt samen met de jonge moeder op welke gebieden er problemen of vragen zijn. Het JIP houdt het overzicht van de ondernomen acties en de doorverwijzingen en geeft de informatie door aan de RMC zodat op één centrale plek alle gegevens bekend zijn en waar nodig hulp ingezet wordt. Het zorgpad voor Jonge Moeders geactualiseerd en met de betrokken ketenpartners besproken. Jonge moeders die woonbegeleiding nodig hebben, vallen onder het project Begeleid Wonen Jongeren (BWJ).

Meer info: m.mathot@zoetermeer.nl

Grafiek 4 - DAGBESTEDING/INKOMEN VAN DE DOELGROEP JONGE MOEDERS 2020-2021

BEGELEID WONEN JONGEREN (BWJ)

Woonbegeleiding aan kwetsbare jongeren is een effectieve maatregel voor het terugdringen van voortijdig schoolverlaten en jeugdwerkloosheid. Het project Begeleid Wonen Jongeren biedt een integrale aanpak op het gebied van wonen, leren, werken en zorg voor jongeren vanaf 18 jaar die niet thuis kunnen wonen, maar ook nog niet in staat zijn zelfstandig te wonen. De aanmelding en toeleiding verloopt via het RMC, de samenwerkingspartners zijn de wooncorporaties De Goede Woning, Vidomes en Vestia en het Mbo Rijnland.

De afgelopen jaren waren er minder woningen beschikbaar vanwege de extramuralisering in de zorg en de taakstelling die de gemeente Zoetermeer heeft met betrekking tot statushouders. Dit heeft er toegeleid dat er minder jongeren gebruik konden maken van het woonproject. Daarom wordt nu in het voortraject al begeleiding geboden. In de praktijk blijkt dat het woontraject hierdoor succesvoller verloopt.

In 2021 hebben 68 jongeren woonbegeleiding ontvangen. Inmiddels zijn 16 jongeren succesvol uitgestroomd naar zelfstandig wonen en zijn 47 jongeren nog in begeleiding, 3 hielden zich niet aan de afspraken en 1 jongere zag van het traject af. Voorwaarde voor deelname aan het project is dagbesteding via school, werk of leerwerktraject, voldoende inkomen en deelname aan het begeleidingstraject. Redenen voor deelname aan het project is een problematische thuissituatie (47), of geen woonplek hebben (9), schulden (8) of psychische klachten (4).

Meer info:
[Begeleid Wonen Jongeren | Gemeente Zoetermeer](#)

Contact: b.de.roode@zoetermeer.nl

ZZoN: ALS ZORG STAGNEERT.....

Het Zoetermeers ZorgNetwerk (ZZoN) is een multidisciplinair team van verschillende hulpaanbieders dat ingeschakeld kan worden als de zorg niet tot stand komt of stagneert. Zij hebben samen een brede scope waardoor er goed zicht is op wat er al voor de jongere is gedaan en welke acties genomen moeten worden om deze verder te helpen.

De focus ligt vooral op jongeren die geen onderwijs volgen omdat zij geen gebruik kunnen maken van het zorgaanbod van de school. Ook kan ZZoN andere zorgsignalen oppakken op het gebied van vrije tijd en veiligheid zoals overlastgevende jongeren of nazorg van ex-gedeteneerde jongeren. Er zijn het afgelopen schooljaar 56 jongeren tot 27 jaar bij de gemeente gemeld vanwege beëindigen detentie (bij een kwart was sprake van recidive). Hiervan waren 14 jongeren in de leeftijd 14-18 jaar. Standaard wordt gekeken of er ondersteuning nodig is op gebied van scholing, werk, zorg en inkomen. Jongeren onder de 18 jaar worden gevolgd door leerplicht, jongeren van 18 jaar en ouder worden in opdracht van de gemeente in detentie bezocht door Exodus. Er zijn 33 jongeren bezocht, waarvan 2 in ambulante begeleiding zijn genomen, 5 jongeren worden begeleid door reclassering en 16 jongeren zaten nog vast.

In ZZoN nemen deel: Jeugd- en Gezinshulp, Jeugdbescherming West, stichting Kwadraad, MEE, MIDDIN, Brijder Verslavingszorg, Impegno, Jeugdgezondheidszorg, Buurtwerk, Homerun/Humanitas, Jutters (FACT), Jeugdformaat, Ipse de Bruggen, Benitahome en het Jongerenloket van de gemeente Zoetermeer.

Meer info: m.mathot@zoetermeer.nl

Colofon

Aan deze uitgave kunnen geen rechten worden ontleend.

Redactieadres: J.M. Gringhuis, Gemeente Zoetermeer, Tel 079 346 95 00

Ontwerp: www.bb-go.nl

